

OBSAH

Předmluva k českému vydání	9
Úvodní slovo k českému překladu	11
Úvod	13
1 Podstata manipulace	17
1.1 Manipulace – historie pojmu a jeho význam.	17
1.1.1 Analýza definice	17
1.1.2 Lexikální hledisko	18
1.1.3 Významové oblasti	21
1.1.4 Charakteristika pojmu „manipulace“	24
1.1.5 Pojem manipulace z hlediska persvazivní komunikace	29
1.1.6 Sémantické vymezení	37
1.2 Podstata manipulace jako jednání orientovaného na cíl	38
1.3 Zpředmětnění a instrumentalizace	43
1.3.1 Antropologický a etický aspekt instrumentálnosti.	45
1.4 Teorie manipulace jako předmět zkoumání.	48
1.4.1 Psychologický směr	48
1.4.2 Sociálně-politický směr	50
1.4.3 Lingvistický směr.	52
1.4.4 Pedagogický směr.	55

2	Mechanismy manipulace	58
2.1	Psychologická klasifikace manipulativních mechanismů	58
2.2	Sociologická klasifikace manipulace jako metody sociálního ovlivňování	62
2.3	Klasifikace manipulativních mechanismů v pedagogice	72
3	Proces manipulace. Přehled vybraných problémů	80
3.1	Manipulace jako forma nátlaku. Vynucování nebo násilí – analýza z hlediska zpředmětnění	80
3.1.1	Pokus o definici pojmů „vynucování“ a „násilí“	81
3.1.2	Co je to vynucování a jaké jsou jeho druhy?	81
3.1.3	Pojem násilí a jeho druhy	90
3.1.4	Rozdíl mezi vynucováním a násilím	96
3.2	Skryté osnovy jako forma manipulace	98
3.3	Manipulace a propaganda. Koexistence jevů	105
3.3.1	Chápání propagandy	106
3.3.2	Jakou formou komunikace je propaganda?	111
3.3.3	Propaganda v politické komunikaci	115
3.3.4	Je ztotožnění propagandy s manipulací oprávněné?	118
3.4	Manipulace z hlediska teorie systémů	119
4	Manipulace ve výchovné skutečnosti	124
4.1	Úvod	124

4.2 Totalitární model výchovy jako forma manipulace z hlediska analýzy politického směru antiautoritativní pedagogiky.	127
4.3 Vzdělávání jako nástroj osvobození od manipulativních vlivů – perspektiva emancipační pedagogiky	132
4.3.1 Emancipační rozměr pedagogiky osvobození	132
4.3.2 Kritická teorie jako horizont emancipačního myšlení o výchově	133
4.3.3 Individualisticko-anarchistický směr pedagogiky osvobození	140
4.3.4 Politický směr emancipační pedagogiky.	143
4.4 Každá výchova jako nelegální násilí – perspektiva negativní pedagogiky	161
Závěr	169
Seznam použité literatury	180